

- A M B A C H T -

Denise: 'Deze zogenaamde Piet Hein Eek-wand hebben mijn man en ik zelf getimmerd van oude ramen. Waarom er spaanplaat in zit? Toen had hij geen zin meer, haha. Hij was klaar met al die ramen.'

“WIJ WERKEN PUUR MET DE SEIZOENEN”

Met hun zelfgekte biologische bloemen en florale kunstinstallaties willen de twee bevlogen vrouwen van Veld & Vaas een 'slow flower movement' starten. Mariette Kamphuis (chef Veld) en Denise Collignon (chef Vaas): 'Wij werken met hoofd én handen. Dat zou eigenlijk iedereen moeten doen.'

fotografie ERNIE ENKELAAR | tekst BARTJAN BOUMAN

De kas is een nieuw exemplaar naar Victoriaans model. 'Dit is Mariettes paradijs, maar als zij met vakantie is, ben ik 'hoofd'. En dan gaat er weleens wat dood. Dan kom ik hier binnen, en denk ik: shiit.'

M

'Als een plant eenmaal bloeit, moet je blijven plukken', zegt Mariette. 'Doe je dat niet, dan maakt hij geen nieuwe bloemen aan. De plant moet aan de praat blijven. De bloemen die we niet zelf gebruiken, gaan naar de bloemisten.'

De geïmproviseerde keuken. Een laag houten tafeltje met (filter) koffieapparaat en waterkoker vormt de geïmproviseerde keuken. Denise schenkt koffie uit een thermoskan. 'Maar straks hebben we zelfs een vaatwasser.'

“IN EEN BOEKET IS EEN KROMME STEEL ECHT EEN CADEAUTJE”

MAKERS Mariette Kamphuis (57) en Denise Collignon (38) van Veld & Vaas WERKPLAATS Bloemenveld (1500 m²), atelier (113 m²) en kweekkas (105 m²) in Schipluiden ONLINE veldenvaas.nl, @veldenvaas TECHNIEKEN Zaaïen, afharden, kweken, oogsten, experimenteren, floral design: concepten bedenken, constructies, op- en afbouw FAVORIETE GEREEDSCHAP Mariette: 'Mijn Japanse bloemenschaar.' Denise: 'Mijn gereedschapsbuidel.'

'In de winter gebeurt hier niks, is alles lekker opgeruimd en schoon. Vanaf maart beginnen we met zaaïen.'

'Mensen zijn zo gewend dat er het hele jaar rozen zijn, maar dat is niet hoe de natuur werkt. En dus ook niet hoe wij werken', zegt Mariette, de ene helft van Veld & Vaas. 'Hoe dan wel? Puur met de seizoenen én biologisch, dus zonder kunstmest en bestrijdingsmiddelen en op volle grond.' Net als bij haar compagnon Denise staat er 'farmer florist' op Mariettes visitekaartje, maar de twee bevlogen buitenmensen zijn zoveel meer dan dat. Behalve bloemkwekers en marktlieden zijn ze namelijk ook historica en kunstenaar. Met hun zelfgekweekte bloemen maken ze prachtige stillevenen voor particulieren, (design)beurzen, hotels en zelfs Kasteel de Haar. Hun grote doorbraak kwam eind vorig jaar, toen Mariette en Denise hun werk presenteerden in de wonderkamer van Piet Hein Eek tijdens de Dutch Design Week. Makart Modernes heten de dramatische bloeminstallaties, geïnspireerd op het werk van de negentiende-eeuwse schilder Hans Makart. Publiek en pers waren razend enthousiast – ook vtwonon – en zo komt het dat we amper een halfjaar later hier staan, op de plek waar het allemaal gebeurt.

Slow flowers

Beneden aan de dijk langs de Gaag, het kanaal vlak onder Delft, en omringd door groene weilanden ligt het domein van Mariette en Denise. Hollandser én idyllischer kan het bijna niet. Hier pachten ze achter de kerk van landgoed Op Hodenpijl een stuk

grond van 1500 m² en een oude stal die ze tot werkplaats hebben verbouwd. Althans, verbouwd... het is werk in uitvoering. Aan de andere kant van het kanaal hebben de twee ook nog de beschikking over een kas waar ze de planten zaaïen, opkweken en afharden voor die in de volle grond kunnen. 'Onze kraamkamer', zegt Denise. Maar eerst lopen we naar het veld waar de biologisch gekweekte 'slow flowers' uitbundig in bloei staan. Drie langwerpige vakken zijn het, onderling verdeeld in kleinere bloembedden. Mariette: 'Dit is ons laboratorium. Hier experimenteren we met allerlei soorten bloemen en planten die afwijken van het gebruikelijke assortiment van bloemisten, zoals scharlei, vingerhoedskruid, campanula's, duizendschoon... In de bloemenindustrie wordt gekweekt op lengte, stevigheid en levensduur. Vergelijk het met de rechte komkommers in de supermarkt: alles wordt uniform gemaakt. Op die manier willen wij niet werken. Wij leveren onze bloemisten ook kromme stelen, die vind je niet op de veiling. In een boeket is een kromme steel een cadeautje. We kweken op moeilijke grond: zware, behoorlijk natte klei. Hard werken, maar dat is het waard. Het veld wordt elk jaar mooier en rijker. Bovendien levert het je boerenslaap op, ken je dat? Je slaapt als een roos als je buiten fysiek werk doet.'

Boeket opeten

Even verderop zit vrijwilliger Marieke op haar knieën te wieden. 'Dat is eigenlijk wat we hier

De voorraad (palm)bladeren, pluimen en bloemen in korven.

'Eigenlijk zie je hier allerlei stadia van opbinding en ontbinding. Ik ben altijd gefascineerd geweest door de vergankelijkheid van de natuur, met name de schoonheid ervan.'

“JUIST DIE IMPERFECTIE GEEFT EEN ZIEL AAN ONS WERK”

De Makart Modernes zijn het winterproject van Mariette en Denise, waarbij ze werken met gedroogde palmladeren, pampasgras en papaverbollen. 'Nu zijn we bezig met ons zomerproject waarin verse bloemen de hoofdrol spelen, dat we in september onthullen op festival Masterly The Hague.' De Makart Modernes zijn gebaseerd op traditionele bloemstillevens uit de negentiende eeuw. Denise: 'Daarmee begin ik in het midden, omdat ze een voor- en achterkant hebben. Vervolgens vul ik de rest in.'

het meest doen: onkruid bestrijden', zegt Mariette lachend. 'Denise en ik hebben bewust de keuze gemaakt dat we met hoofd en handen willen werken. Eigenlijk zou heel Nederland dat moeten doen. Het maakt je fysiek en mentaal gezonder. Op vrijdagen houden wij regelmatig een vrijwilligersdag. Als je de hele week op kantoor zit, is het heerlijk om een paar uurtjes op het land te werken. Wieden is heel meditatief.' Het veld is afgerasterd vanwege de levende grasmaaier; Wally, het zwart-witte adoptievarken van het landgoed, die de malse bloemen als lekkernij beschouwt. En hij niet alleen. Denise: 'Elke zaterdag staan we op de Rotterdamse Oogstmarkt waar we niet alleen bloemen per steel, maar ook eetbare boeketten verkopen. Ik zeg altijd: 'Vergeet hem niet op te eten, want volgende week staan we er weer.'

Vergankelijkheid en schoonheid

We lopen voorbij een ren vol nieuwsgierige kippen naar het atelier, het werkterrein van Denise. In de voormalige koeienstal maakt zij de bloeminstallaties. Mariette: 'Onze taakverdeling is simpel: ik ben chef Veld en zij is chef Vaas.' Denise: 'Eigenlijk zie je hier allerlei stadia van opbinding en ontbinding, haha. Ik ben altijd gefascineerd geweest door de vergankelijkheid van de natuur, met name de schoonheid ervan. Zo gebruiken we bladeren die niet perfect zijn. Juist die imperfectie geeft een ziel aan ons werk. Na mijn studie fotografie heb ik een traditionele bloembin-

dersopleiding gevolgd. Terwijl ik bezig was met boeketten maken van rode rozen en witte hartjes, dacht ik: er moet veel meer kunnen. Waarom zijn bloemen niet een expressiemiddel, een manier van kunst maken?'

Creativiteit focussen

Het concept van een bloeminstallatie bedenken ze altijd met z'n tweeën, daarna gaat Denise aan de slag. 'Op de laptop maak ik een moodboard. Ik onderzoek waar het komt te staan, zoals Kasteel de Haar of het Lloyd Hotel in Amsterdam, en welke restricties er zijn. Zo'n kader helpt mijn creativiteit te focussen. Daarna brainstormen we over de materialen. Wat is er nodig, wat staat er op het veld? Wij vinden het leuk om het te doen met wat er is. Vervolgens sprokkelt Mariette dat allemaal bij elkaar. In een schriftje maak ik schetsen, tekeningen waarmee ik een werk technisch opbouw – dat is meteen een handig archief. De compositie opbouwen is een kwestie van gewoon beginnen; bladeren aan elkaar zetten, vormen maken. Ik ben niet een heel snelle maker, dat vind ik ook niet belangrijk. Wij maken werk op maat en dat kost nu eenmaal tijd. Werken met levend materiaal is geweldig. Soms valt een bloem anders dan ik wil en dan denk ik: joh, ga lekker je gang.' Mariette: 'Werken met de seizoenen is ook een vorm van zen: terug naar een natuurlijk ritme, bewuster leven, waar sta je in het jaar. Zodat de bloemen of de installatie die je binnenzet ook sporen met wat er buiten aan de hand is.'

